

Kohti laadukasta aikuistumisen tukea YEE-hankkeen päätösseminaari 14.3.2023

Yhdessä aikuisuuteen - Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanke

Tanja Hirschovits-Gerz & Niina Weckroth

14.3.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

YEE –
lähellä nuoria,
valtakunnallisesti
vaikuttava

www.thl.fi/yee

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanke 12/2020-5/2023

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kuvituskuva: Julia Varala

Kohti laadukasta aikuistumisen tukea

Tilaisuus päättää valtakunnallisen, Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE) –hankkeen, jonka aikana on koottu tilannekuvaa lastensuojelun jälkihuollosta ja ilman huoltajaa maahan alaikäisenä tulleiden aikuistuvien nuorten tuesta ja palveluista, kehitetty yhdessä palveluita kuntien, järjestöjen, yritysten ja nuorten kanssa sekä tuotettu tietoa rohkeasti kansallisen aikuistumisen tuen uudistamistyön valmistelemiseksi.

Tilaisuudessa julkaistaan valtakunnallisen YEE-hankkeen tulokset ja nostetaan katse rohkeasti tulevaisuuden aikuistumisen tukeen uudistamistarpeisiin.

[Kohti laadukasta aikuistumisen tukea - YEE-hankkeen päätösseminaari](#)

> 200 ilmoittautunutta

Ohjelma 14.3.2023

9.00-9.05 Tilaisuuden avaus. Tanja Hirschovits-Gerz, projektipäällikkö THL

9.05–9.30 Aikuistumisen tuen valtakunnallinen kehittäminen ja käynnissä olevat uudistukset.

Neuvottelevat virkahenkilöt Susanna Hoikkala, STM ja Anna Bruun, TEM.

9.30–10.15 YEE-hankkeen tulokset ja toimenpide-ehdotukset. Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE)-hankkeen työntekijät

10.15–10.30 Tauko

10.30–10.35 YEE-hankkeen videot aikuistumisen tuesta

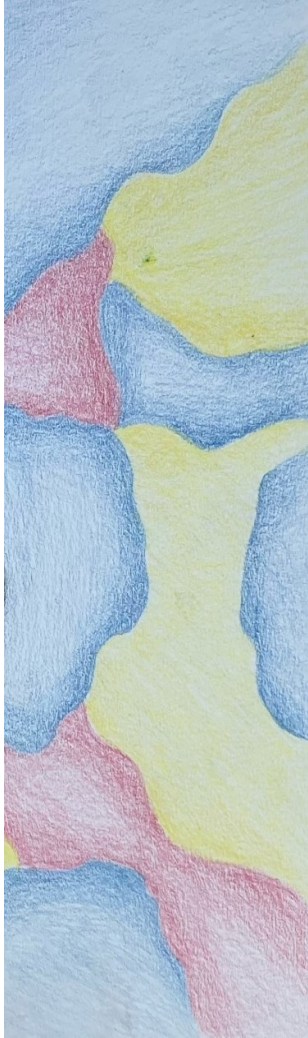
10.35–11.15 Dialogi aikuistumisen tuesta. Fasilitaattori: Niina Weckroth. YEE-hankkeen edustajat vuoropuhelussa.

11.15–11.45 Katse tulevaisuuteen Juho Saari, sosiaali- ja terveystieteiden professori, dekaani, Tampereen yliopisto.

11.45–11.55 Loppusanat. Miten tästä eteenpäin? Pieni reflektiohetki

Tarja Heino, tutkimusprofessori emerita ja Elina Palola, sosiaalineuvos, STM

11.55–12.00 Kiitokset ja päivän päätös Tanja Hirschovits-Gerz, projektipäällikkö THL

Kuvituskuva Julia Varala

#

#jälkihuolto

#kotoutuminen

#YEEhanke

#aikuistumisentuki

Tilit

Twitter
@tanja_hg

Instagram
YEEnuoret

Nettisivut

www.thl.fi/yee

YEE-hankkeen tekemistä, tuloksia, tuotoksia ja vaikutuksia

9.30–10.15 YEE-hankkeen tulokset ja toimenpideehdotukset. Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE)-hankkeen työntekijät

- Hankkeen kokonaisuus, Tanja Hirschovits-Gerz
- Aikuistumisen tuen periaatteet, Terhi Laine
- Osallisuuden toteutuminen, Helena Inkinen
- Hissipuheet
 - Asiakassuunnitelmatyön malli
 - Intensiivisen arkivalmennuksen malli
 - Olohuonetoiminnan malli
 - Kelayhteistyön malli

YEE-hankkeessa tavoitteena

1. Kohderyhmän nuorten oikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutuminen
2. Tietopohjan kokoaminen lastensuojelun jälkihuollon ja kotouttamislain mukaisten tukipalveluiden tilasta kehittämistyön tueksi
3. Nuorten tarpeisiin vastaavien, integroitujen palvelu- ja toimintamallien kehittäminen
4. Monialaisen yhteistoiminnan vahvistaminen

YEE-hanke aikuistumisen tukea kehittämässä

Panokset

Aikaa 12/2020 – 5/2023
Budjetti 1,750 milj.€, josta
Euroopan sosiaalirahaston
rahoitusta 80 %.

Yhteensä

301 HTKK

25 asiantuntijaa

4 organisaatiota yhdessä

Suuri määrä

sidosryhmätoijoita

Tulokset

Tuotokset

Vaikutukset

Tuloksia, YEE-hankkeen volyyymiä

Ammattilaisia mukana kaikista Manner-Suomen maakunnista

n.230 nuorta, n. 200 aloituslomaketta

Alueellista kehittämistyötä 6 maakunnassa, >25 kunnassa

200 ammattilaista Yhteiskehittämässä alueilla

>2000 osallistui muihin tilaisuuksiin, joissa YEE-hankkeen asiantuntijanosta

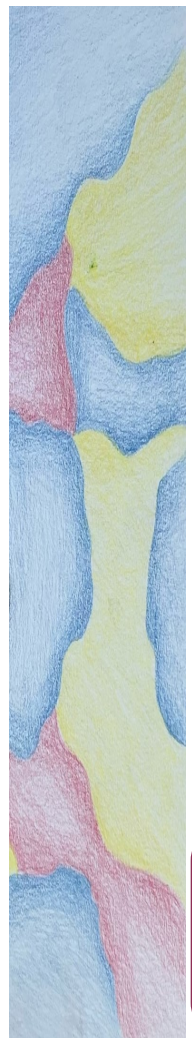
>3000 osallistui YEE-hankkeen omiin tilaisuuksiin

>120 ilman huoltajaa maahan alaikäisenä tullutta nuorta Olohuoneella

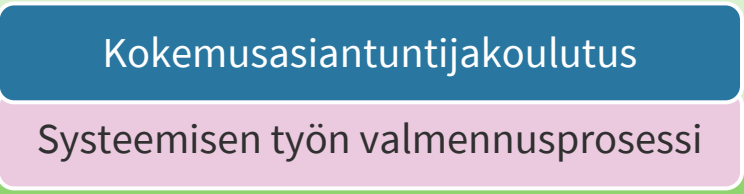
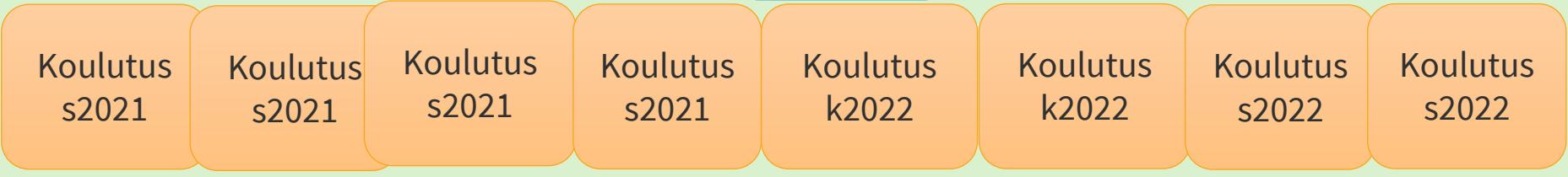
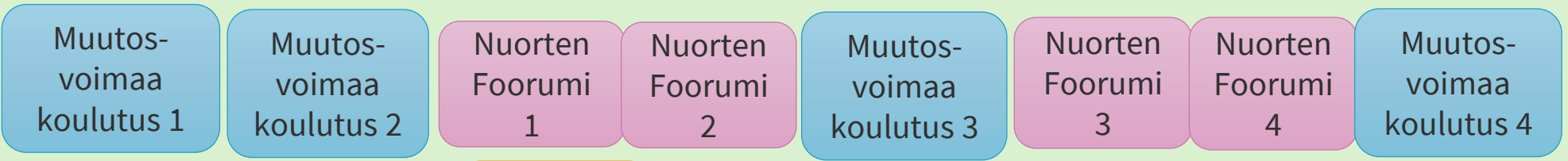
35 nuorta intensiivisessä lastensuojelun jälkihuollon tuessa

38 (57) osallistui lastensuojelun jälkihuollon ryhmätoimintoihin

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tuloksia, tuotoksia - hankkeen keskeiset tilaisuudet

Kuntakierrokset ja alueelliset verkostoivat tilaisuudet ja verkostotyö

Valtakunnallinen verkostoiva työ ja tilaisuudet

Tuloksia, vaikutuksia, vaikuttamista laadukkaana aikuistumisen tuen toteuttamiseksi - tietoa, ohjeita ja mallinnuksia

Ikkuna aikuistumiseen -
raportti 2022.

LSJH:n esite

Kotoutumisen esite

LS käsikirja (THL)

KL Käsikirja (TEM &
ELY)

Tiedä toimi-kortti Assu

9 Artikkelia

THL Julkarissa/THL kanavissa

>16+22
blogia

Sisältöä kansalliseen käyttöön:

Loppuraportti 2023

LS nuorten käsikirja/opas THL

Hyvinvointialue LSJH:n
ohje ja
itsenäistymisvara-ohje

YEE -hanke
12/2020-5/2023
thl.fi/yee

Sisältöjä muualla: Artikkeleita,
podcasteja, blogeja, viestejä
eduskuntaan, artikkeleita

Mallit Innokylässä YEE - Aikuistumisen tuki

Vanhem-
muuden
vertaisryh-
mätoiminnan
malli

Asiakassuun-
nitelmatyön
malli

Intensiivisen
arkivalmen-
nyksen malli

Olohuone-
toiminnan
malli

Nuorten
foorumi-
työn malli

Kela-
yhteis-
työn
malli

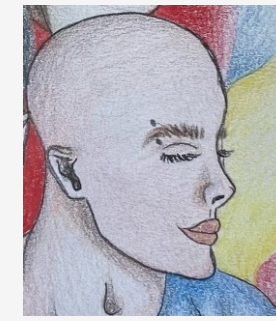
Rise +
jälkihuollon
malli

Ohjaamoyh-
teistyön
malli
tulossa

Työpajatoiminnan
ja jälkihuollon
yhteistyön malli

YEE-hankkeen tuloksena ja vaikutuksena on syntynyt

Raportoitua tietoa palveluista ja tukitoimista

Mallinnettuja uusia integroituja toimintatapoja, käytäntöjä

Monialainen yhteistoiminta ja verkostoiva yhteistyö ovat vahvistuneet

Kohderyhmän nuorten oikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Nuorten osallisuus on vahvistunut ja palvelut muotoutuneet osin nuorilähtöisemmiksi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

YEE-hanke aikuistumisen tukea kehittämässä:

Panokset

Tulokset

Tuotokset

Vaikutukset

- Palautteen mukaan nuoret saivat kokemuksia tuesta ja avusta, yhteisöllisyydestä ja vertaisuudesta sekä vaikuttamistyöstä.
- Ammatillaiset kokivat hyötynensä yhteisistä tilaisuuksista ja yhteiskehittämisen prosesseista.
- Hankkeen tuotokset otettiin käyttöön hyvinvointialueella.
- Mallinnuksia levitetty ja niitä on hyödynnetty osallistujien kertomana.
- Tietoa on viety Lastensuojelun käsikirjaan, Kotoutumisen käsikirjaan, lain valmisteluun ja eduskuntaan hallitusohjelman vauhdittamiseksi.

Vaikuttavuus: Nuorten tietoisuus oikeuksistaan vahvistuu, osallisuus ja yhdenvertaisuus toteutuvat. Nuorten pärjäävyys vahvistuu laadukkaalla aikuistumisen tuella. Työ- ja toimintakulttuuri muodostuu nuorilähtöiseksi, palveluita johdetaan tiedolla ja ohjeilla.

Uudistamista ohjaavat periaatteet
Päätösseminaari 14.3.2023
Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin -hanke
2020-2023

Terhi Laine

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

**Yhdessä
aikuisuuteen –
Elämässä
Eteenpäin (YEE) –
hanke
12/2020 – 5/2023**

**YEE-hankkeen
toteuttajat**

**Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020**

” **YEE – lähellä nuoria,
valtakunnallisesti vaikuttava**

Uudistamista ohjaavat periaatteet

Kattava tietopohja

Dialoginen ja yhteensovittava
muutosjohtaminen

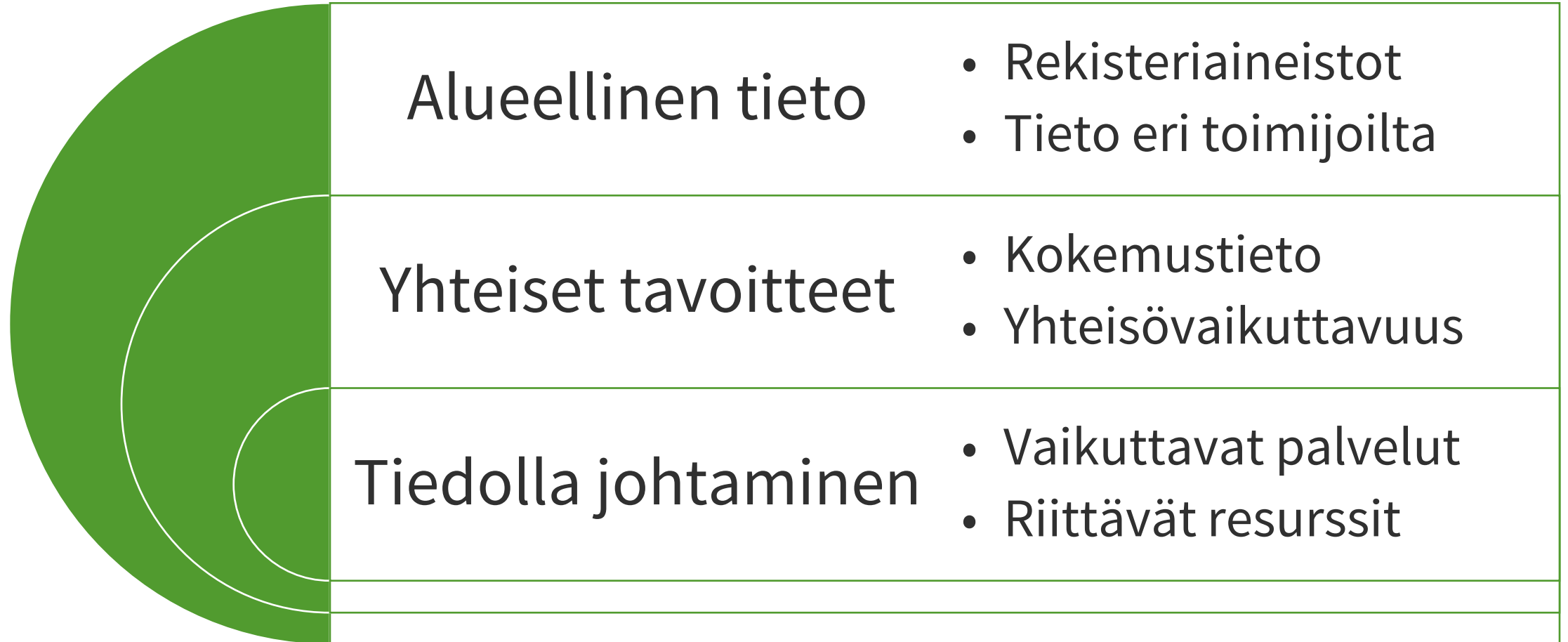
Ihmisoikeustyö

Osallisuus

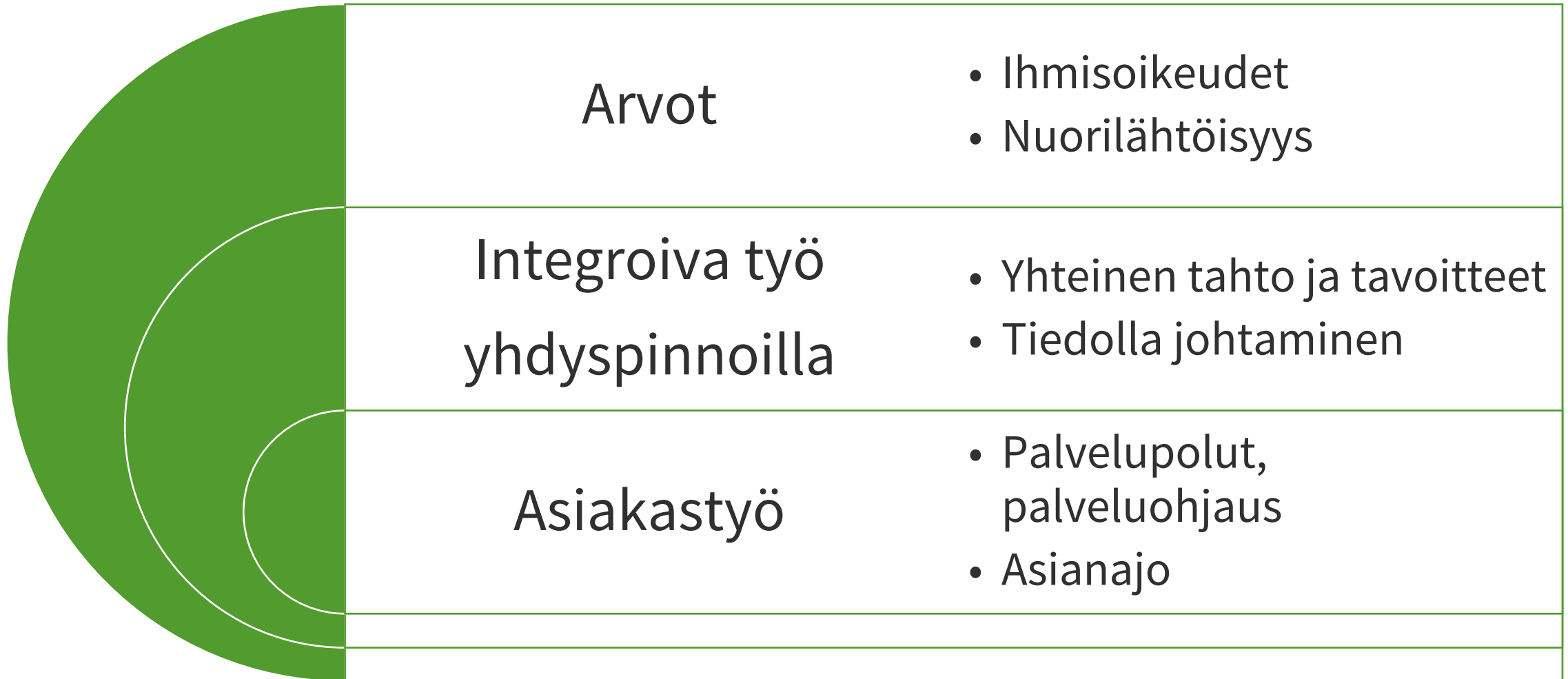
Tuki arkeen

Monialainen
osaaminen

Kattava tietopohja

Dialoginen ja yhteensovittava muutosjohtaminen

Ihmisoikeustyötä

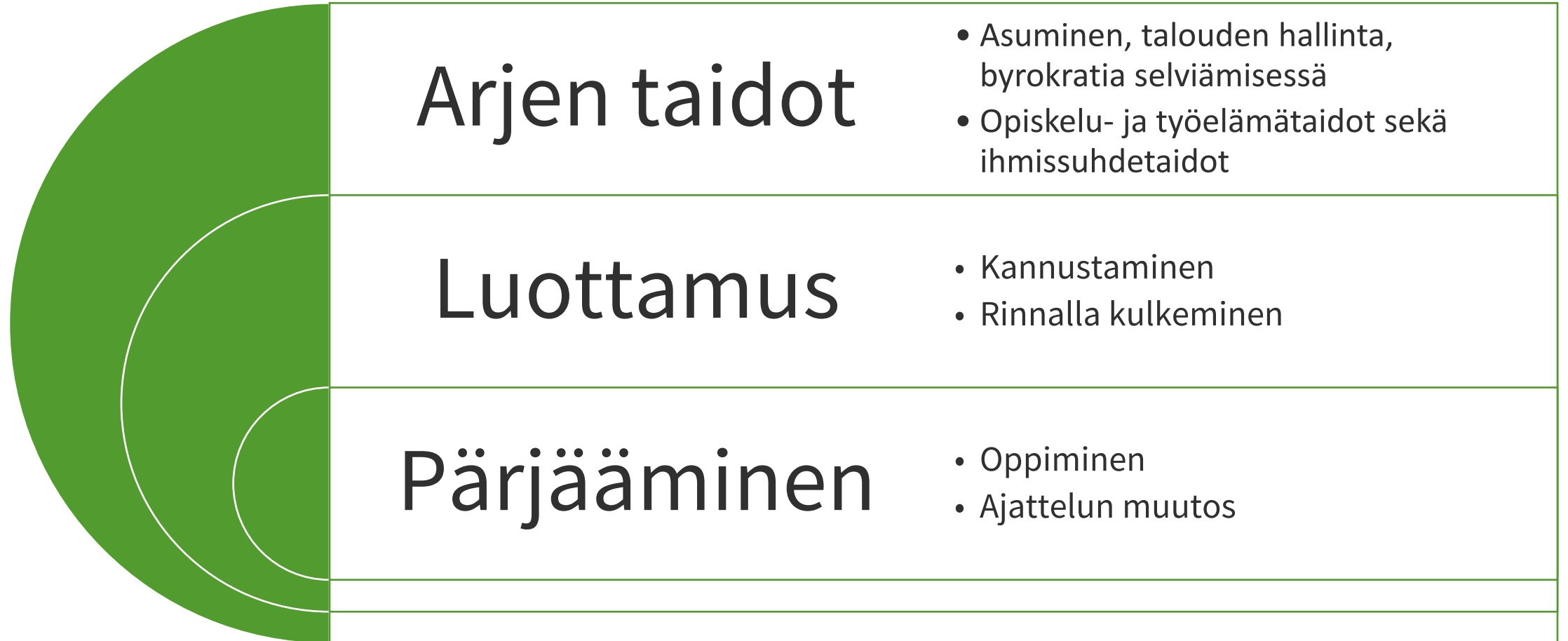
Yksilötyö

- Oikeus työhön, opetukseen, välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon
- Oikeus sosiaaliturvaan sekä riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Yhteisötyö

- Oikeus elää harmonisessa ja yhteenkuuluvassa yhteisössä.
- Oikeus elää ympäristössä, jossa on tulevaisuus.

Arjen tuki

Monialainen osaaminen

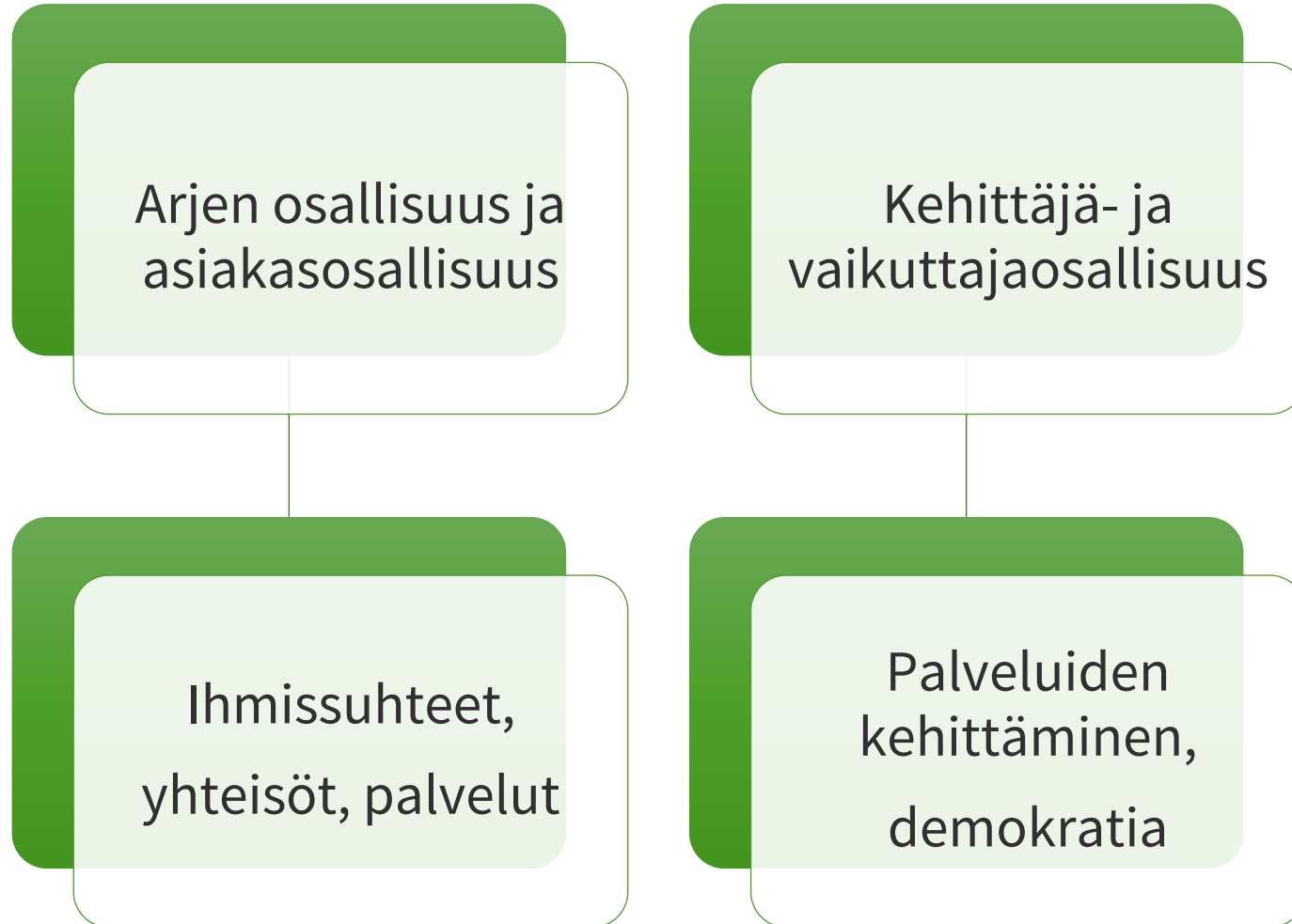
Työntekijätaso

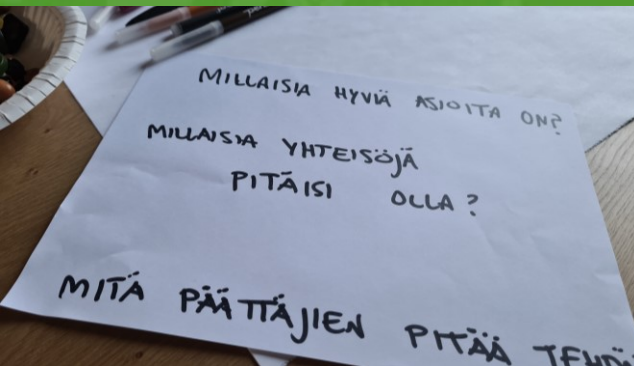
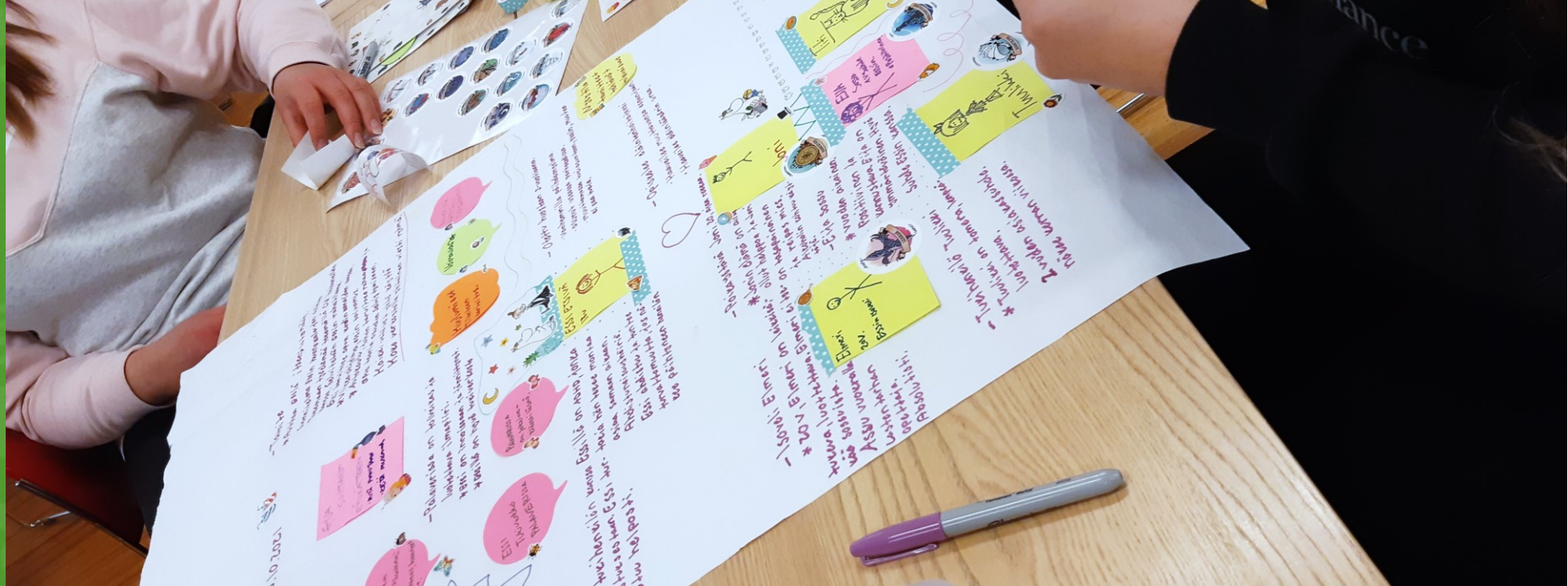
- Nuorten tarve määrittää työntekijöiden osaamisen tarpeen
- Traumaosaaminen

Tiimi- ja verkostotaso

- Systeminen työ
- Integroidut tiimit
- Verkosto-osaaminen

Osallisuus perus- ja ihmisoikeutena

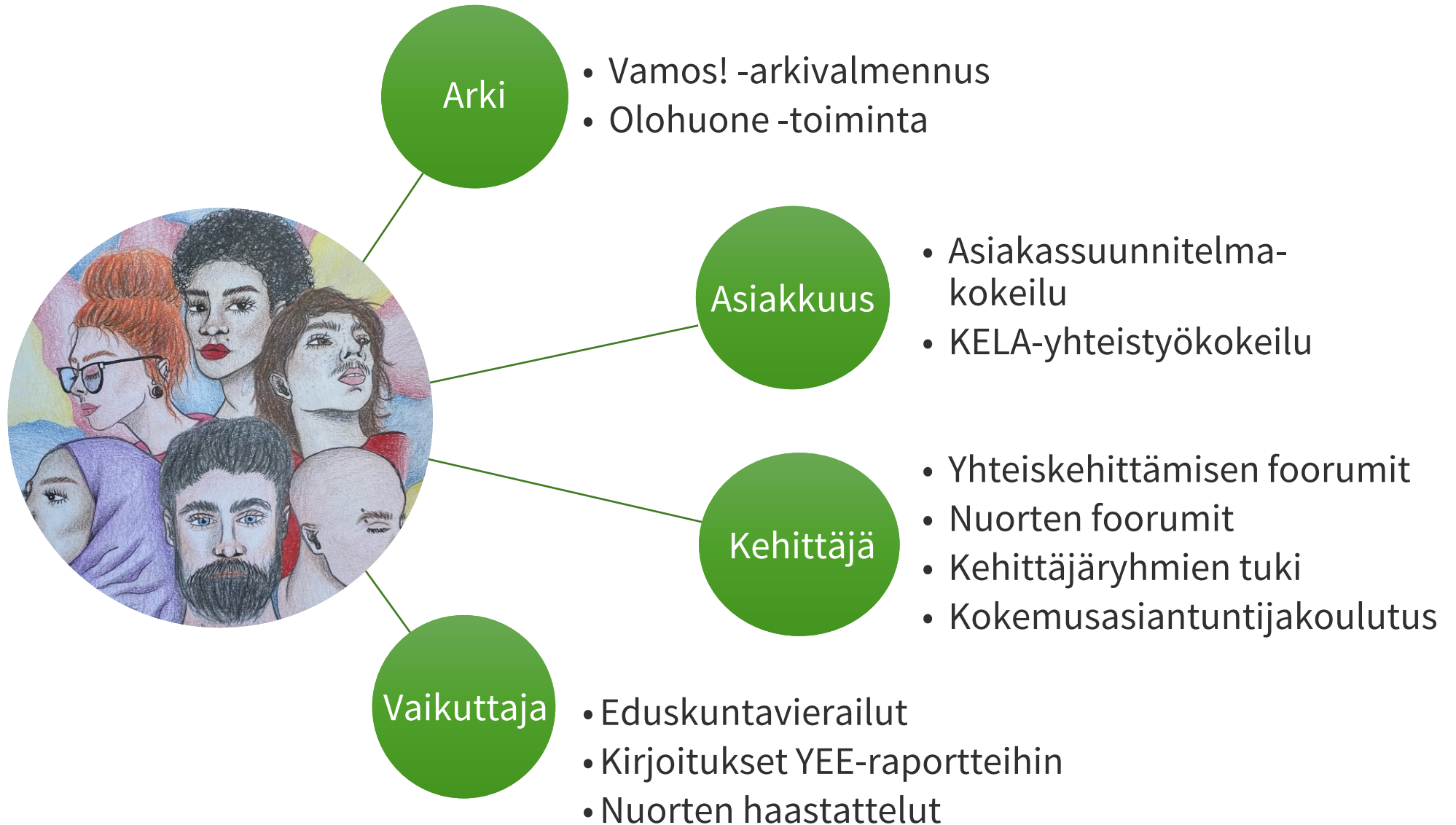

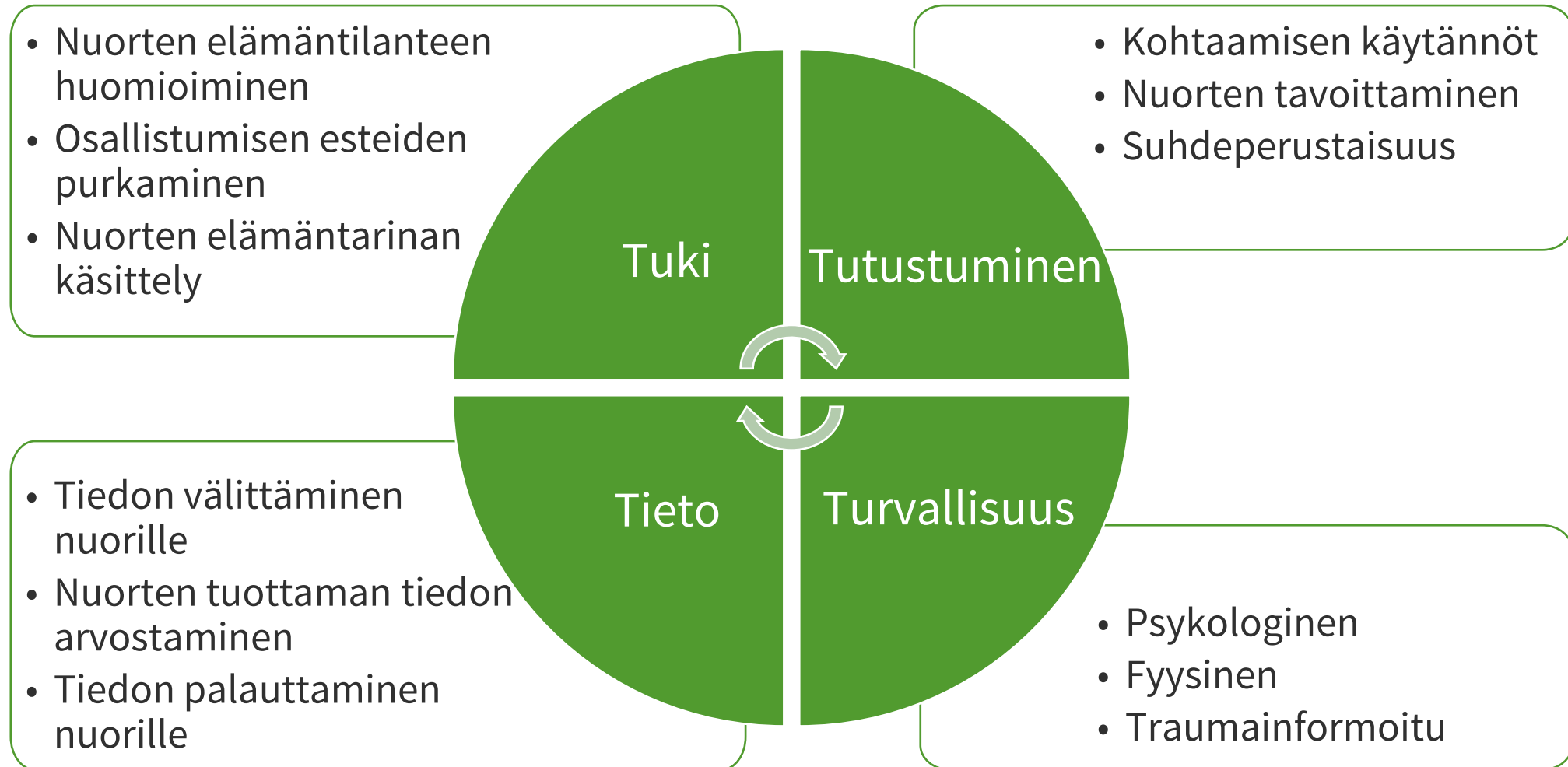
Osallisuus on sekä tunne että asenne

Helena Inkinen, Pesäpuu ry

Osallisuuden muodot

Osallisuuden edellytykset

Matriisi suunnittelun ja arvioinnin tueksi

Mitä, kuka, miten?	OSALLISUUDEN MUOTO: _____
TUTUSTUMINEN	
TURVALLISUUS	
TIETO	
TUKI	
RESURSSIT (henkilöt ja taloudelliset, muut)	

HUOM!

Tilat
Viestintä
Keinot ja kanavat
Osaaminen ja oppiminen
Asenteet
Esihenkilöt ja työyhteisö
Seuranta ja arviointi
Rahoitus ja palkkiot

Osallisuuden arvioinnista
tulossa erillinen raportti
vielä loppukevästä
2023!

Päätösseminaari 14.3.2023

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin -hanke

2020-2023

Hissipuheet

14.3.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

YEE-hanke - mallinnettuja uusia toiminta-tapoja, käytäntöjä

Intensiivinen arkivalmennus
itsenäistyville nuorille
lastensuojelun jälkihuollossa

Kelan ja sosiaalitoimen
yhteistoiminta
aikuistumisen tukena

Asiakassuunnitelmatyö
aikuistumisen tueksi

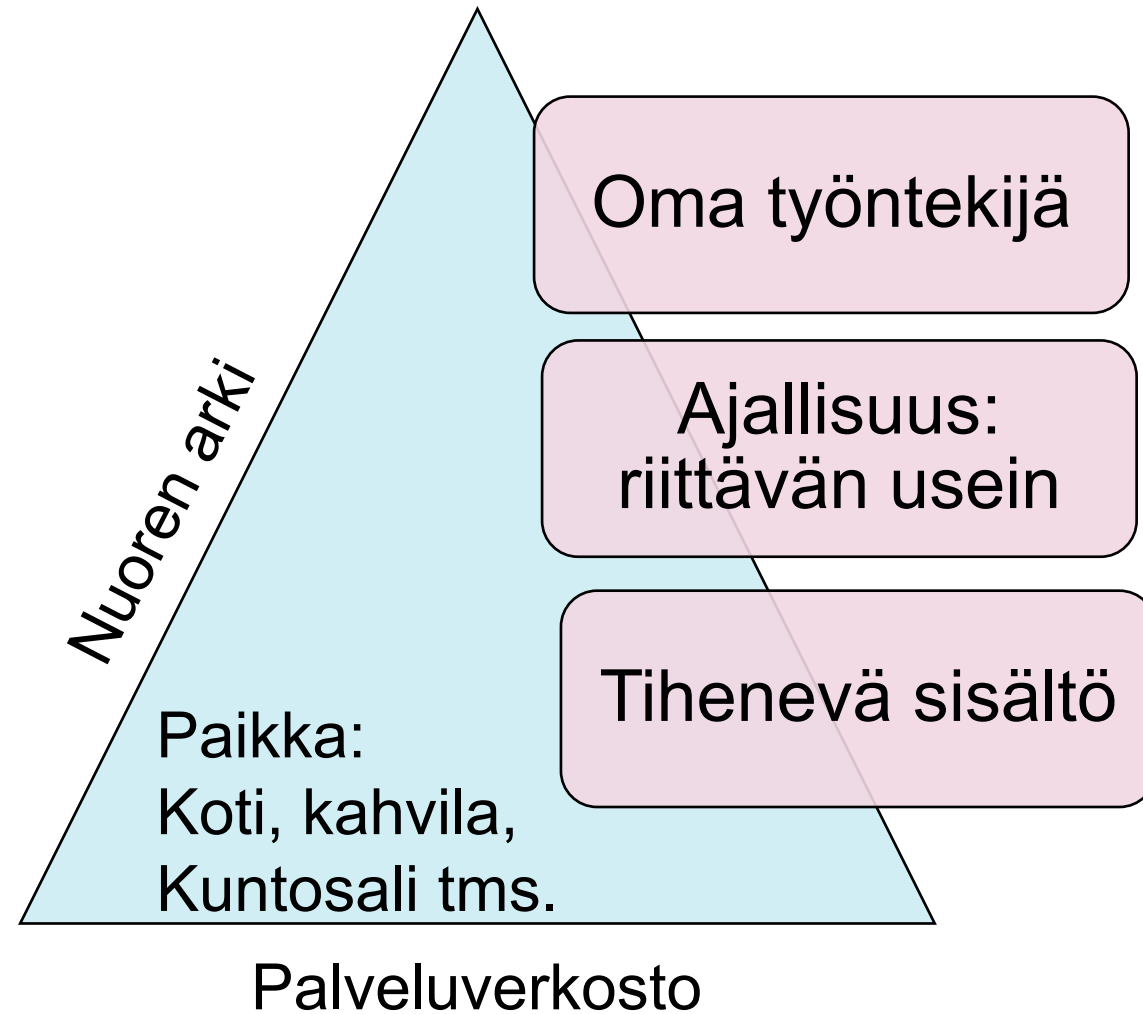
Olohuone - matalan
kynnyksen
kohtaamispaikka
alaikäisenä Suomeen
ilman huoltajaa tulleille
nuorille

Kuva: Julia Varala

YEE-hanke – mallinnettuja uusia toiminta-tapoja, käytäntöjä

Intensiivinen arkivalmennus itsenäistyville
nuorille lastensuojelun jälkihuollossa

Intensiivisen arkivalmennuksen osatekijöitä

Intensiivinen arkivalmennus

ARKIVALMENNUKSEN ELEMENTTEJÄ

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

YEE-hanke – mallinnettuja uusia toiminta-tapoja, käytäntöjä

Asiakassuunnitelmatyö
aikuistumisen tueksi

”Pelkkä paperi vai yhteinen työkalu nuoren oikeuksien ja hyvän elämän edistämiseksi?”

- Lisää laatua, dialogia ja suunnitelmallisuutta asiakassuunnitelmatyön prosessiin
- Lisää osallisuutta, toimijuutta ja nuorilähtöisyyttä
- Lisää monitoimijaisuutta ja yhteistyötä verkostoissa
- Hyödynnä mallia alueellasi!
- [Tutustu asiakassuunnitelmatyön malliin Innokylässä.](#)
- [Tutustu tiedä ja toimi -korttiin.](#)
- Tutustu artikkeleihin [Nuorilähtöinen asiakassuunnitelmatyö lastensuojelun jälkihuollossa](#) ja Asiakassuunnitelma aikuistumisen tueksi (loppujulkaisussa)

Asiakassuunnitelma aikuistumisen tueksi

Siirtymä

Jälkihuolto

Siirtymä

2. Asiakassuunnitelmaneevottelu.

Sovitaan yhdessä nuoren ja mahdollisen verkoston kanssa nuorelle tarjottavasta tuesta, palveluista sekä vastuista eri toimijoiden ja nuoren kesken. Huolehditaan, että suunnitelma on riittävän selkeä. Sovitaan suunnitelman tarkistusajankohta.

Työskentelyä
nuoren kanssa

1. Valmisteleva tapaaminen.

Kohtaaminen, tietoa, tarpeiden ja verkostojen kartoitusta, suunnitelmapalaveriin valmistautumista.

3. Seuranta.

Käydään läpi, mitä asiakassuunnitelmaneevottelussa on sovittu, miten sovitut asiat ovat toteutuneet ja onko tarjottu tuki ja palvelut olleet tarpeen mukaisia. Sovitaan tarvittavista muutoksista.

Asiakassuunnitelman laatiminen siirryttäessä lastensuojelun jälkihuoltoon

Asiakassuunnitelman laatiminen siirryttäessä muihin tarvittaviin palveluihin /itsenäiseen arkeen viimeistään, kun nuori täyttää 25 vuotta.

Asiakassuunnitelmatyön kolmivaiheinen sykli: työstäminen ja päivittäminen vähintään kerran vuodessa, tarvittaessa tiheämmin yhdessä nuoren kanssa.

YEE-hanke – mallinnettuja uusia toiminta-tapoja, käytäntöjä

Kelan ja sosiaalitoimen
yhteistoiminta
aikuistumisen tukena

Kelan palveluiden ja aikuistuvien nuorten sosiaalityön yhteensovittaminen

Kenelle:

Aikuistuva nuori lastensuojelun jälkihuollossa, kotoutumisen tukitoimissa tai nuoret, jotka ovat Kelan ja sosiaalitoimen yhteisasiakkuuden tarpeessa

Mitä tavoitellaan:

- Yhteensovitettua tukea ja palvelua siten, että tuki ja talousasiat nivotaan yhteen mm. etuuksien ja toimeentulon turvaaminen tai kuntoutuksen järjestäminen
- Varmistetaan nuoren oikeuksien ja osallisuuden toteutuminen sekä oppimien
- Vähennetään taloudellista ahdinkoa, saadaan useampi asia yhdellä kerralla hoidettua
- Yhteinen tapaaminen lisää ymmärrystä ja auttaa nuorta asioiden hoitamisessa sekä tilanteeseen sopivassa sosiaaliturvassa.
- Etupainotteinen ja suunnitelmallinen yhteistyö edistää nuorten itsenäistymistä ja taloudenhallintaa.

[Tutustu Kelan ja sosiaalitoimen yhteistoiminta aikuistumisen tukena malliin Innokylässä](#)

Mahdollisia teemoja keskustelulle:

- Jälkihuollon vaikutuksesta esimerkiksi opintolainan nostamiseen, ja itsenäistymisvarojen käyttö ja Kelan etuuksien sovittaminen muuhun taloudelliseen tukeen
- Asioinnin haasteista ja tuen mahdollisuudesta Kelan palveluissa.

Yhteistyön kulku:

1. Nuoren työntekijä kutsuu Kelan yhteyshenkilön nuoren luvalla yhteiseen tapaamiseen. Nuoren kanssa sovitaan tapaamisen tavoite, osallistujat ja asiat mihin haetaan tietoa ja apua.
2. Sovitaan aika ja paikka tapaamiselle.
3. Tapaamisella keskustellaan sovituista asioista. Jälkihuollon työntekijä kirjaa kaikille ylös jatkosuunnitelman: Kuka tekee, mitä ja milloin? Jatkuuko nuoren yhteistyö Kelan kanssa?
4. Sovitaan, milloin tarkistetaan yhdessä, miten on mennyt.
5. Keskustellaan yhdessä, kirjataanko osaksi asiakassuunnitelmaa

YEE-hanke – mallinnettuja uusia toiminta-tapoja, käytäntöjä

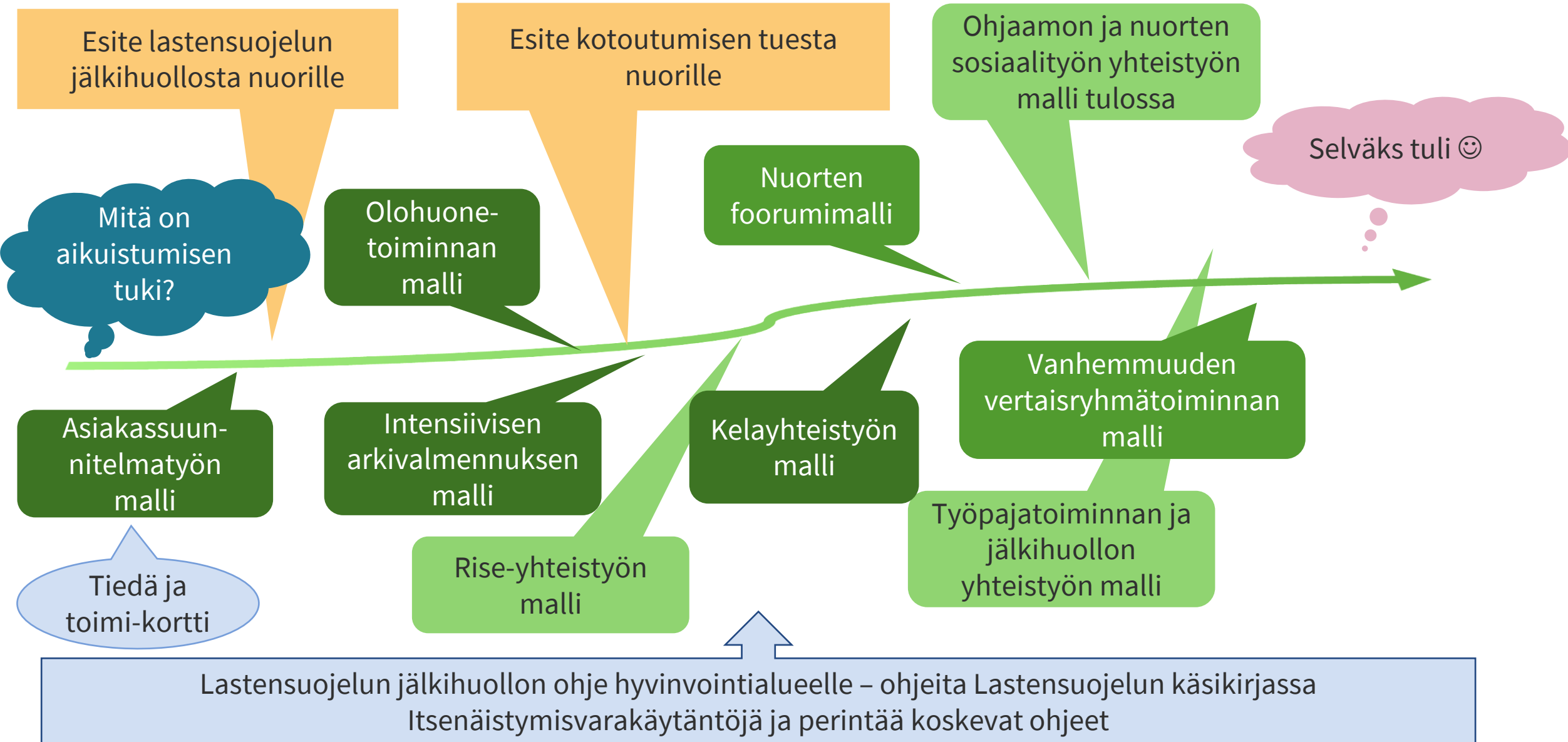
Olohuone - matalan kynnyksen
kohtaamispaikka alaikäisenä
Suomeen ilman huoltajaa tulleille
nuorille

Olohuone – matalan kynnyksen kohtaamispaikka

- Matalan kynnyksen kohtaamispaikka ilman huoltajaa alaikäisenä tulleille 18-25 – vuotiaille pk-seudulla (Hki, Espoo, Vantaa)
- Toiminta painottuu virka-aikojen ulkopuolelle iltoihin, viikonloppuihin ja loma-aikoihin
- Nuorten lähtökohdista käsin tapahtuvaa toimintaa ja tukea: Nuori voi tulla tekemään läksyjä, juttelemaan, juomaan kupin teetä, saamaan asiointiapua tai pelaamaan lentopalloa tai lautapelejä.

Aikuistumisen tuen kokonaisuus muodostuu pala palalta

YEE-hanke tarjoaa mallit hyötykäyttöön ja tilaisuuksia yhdessä oppimiseen ja oivalluksiin

Tutustu Innokylässä!

MALLIT INNOKYLÄSSÄ:

- Asiakassuunnitelma aikuistumisen tueksi
- Intensiivinen arkivalmennus itsenäistyville nuorille lastensuojelun jälkihuollossa
- Nuorten Foorumi - vertaisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorilta nuorille
- Olohuone - Matalan kynnyksen kohtaamispaikka alaikäisenä Suomeen ilman huoltajaa tulleille nuorille
- Vertaisryhmätoiminta jälkihuollossa oleville vanhemmille ja vanhemmaksi tuleville

Verkostoyhteistyössä myös: rikoserityinen sosiaalityö

Lastensuojelun jälkihuolto ja työpajat yhteistyössä

Tulossa! Ohjaamot ja sosiaalityö aikuistumisen tukena

Aikuistumisen tuen esitteet – ja videot

- [Esite lastensuojelun jälkihuollosta nuorille ja ammattilaisille, 2022](#)
- [Broschyr om barnskydd till ungdomar och yrkesverksamma, 2022](#)
- [Kotojälkihuolto ilman huoltajaa maahan tulleille aikuistuville nuorille -esite, 2022](#)

Oletko tullut Suomeen alaikäisenä ilman huoltajaa?

Jos olet, voit saada kotojälkihuoltoa 25-vuotiaaksi saakka! Mitä? Ohjausta, neuvontaa ja tukea esimerkiksi seuraaviin asioihin

Oleskelulupa ja kansalaisuus

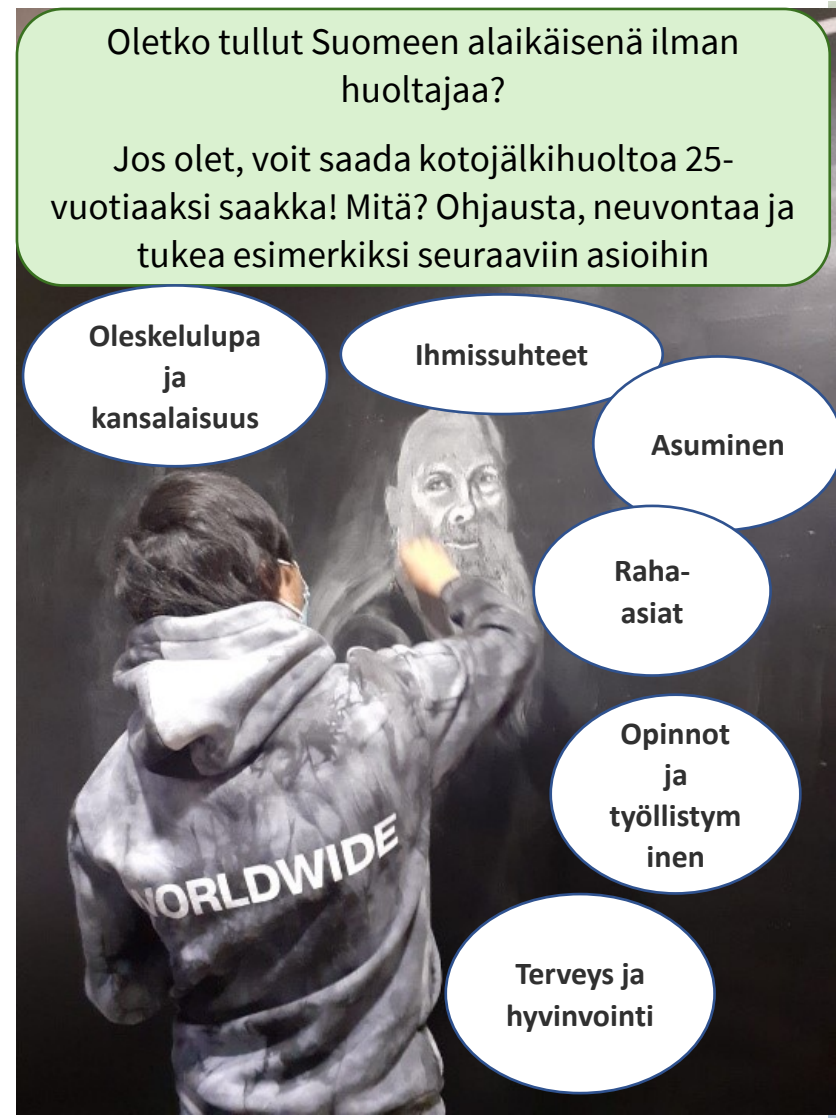
Ihmissuhteet

Asuminen

Raha-asiat

Opinnot ja työllistyminen

Terveys ja hyvinvointi

Kun sinut on huostaanotettu tai sijoitettu avohuollon tukitoimena yhtäjaksoisesti vähintään 6 kk:ksi

Saat tukea halutessasi 25-vuotiaaksi saakka

Kuva: Helmi Aarnio

Itsenäistymisen polulla jälkihuolto tukee sinua:

- asumisessa ja arjen sujumisessa
- taloudellisesti
- opinnoissa ja työllistymisessä
- tarjoamalla keskustelutukea
- sopivien palveluiden ja etuuskien löytämisessä

Katse tulevaisuuteen

Klo 11.15 – 11.45

Juho Saari, sosiaali- ja terveystieteiden professori, dekaani, Tampereen yliopisto.

11.45–11.55 Loppusanat. Miten tästä eteenpäin? Pieni reflektiohetki

Tarja Heino, tutkimusprofessori emerita ja Elina Palola, sosiaalineuvos, STM

11.55–12.00 Kiitokset ja päivän päätös Tanja Hirschovits-Gerz, projektipäällikkö THL

YEE-hankkeen kevät 2023

YEE-hanke työstää loppuraporttia
Jatkojalostaa toimintoja
Vaikuttaa ja viestii
Levittää ja juurruttaa toimintaa

YEE-hanke kiittää!

Yhteystiedot www.thl.fi/yee

- Tanja Hirschovits-Gerz, projektipäällikkö,
tanja.hirschovits-gerz(at)thl.fi
31.5.2023 saakka
Hankepäällikkö, SOILA, Sosiaaliset innovaatiot
lastensuojelussa –koordinaatiohanke 2/2023 alkaen.
Yhteystiedot säilyvät ennallaan
- Niina Weckroth, projektikoordinaattori,
niina.weckroth(at)thl.fi

Diakonissa-
laitos

Kuvituskuva Julia Varala

YEE –
lähellä nuoria,
valtakunnallisesti
vaikuttava

www.thl.fi/yee

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanke 12/2020-5/2023

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kuvituskuva: Julia Varala

Aikuistumisen tuen podcasteja

Lapsuuden rakentajat podcast 29: Aikuistumisen tuki

- Itlan Lapsuuden rakentajat podcastin lokakuun jakson aiheena on aikuistumisen tuki. Ovatko lastensuojelun jälkihuolto ja kotoutumisen tukitoimet riittäviä? Entä mitä mieltä nuoret itse ovat tuesta? Keskustelemassa aiheesta ovat kokemusasiantuntija Roosa Lorenz sekä projektipäällikkö Tanja Hirschovis-Gerz, joka toimii Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksella Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin eli (YEE)-hankeessa.
[Kuuntele podcast Itlan verkkosivuilta.](#)

Welcome to my backyard podcast 13: Yksin suomeen tulleet lapset kohtaavat monia haasteita

- Vuosina 2015–2016 Suomeen saapui yksin yli 3000 lasta ja nuorta hakemaan turvapaikkaa. Muutoin saapumismäärät ovat olleet muutaman sadan alaikäisen luokkaa vuosittain. Keitä nämä lapset ovat ja mistä he tulevat? Miltä Suomen palvelujärjestelmä näyttää yksin maahan tulleen lapsen silmin? Entä millaisia haasteita nuoret kohtaavat rakentaessaan elämää täysi-ikäistymisen jälkeen?
- Keskustelemassa ovat Joonatan Nsukami ja Kaisa Eichhorn, jotka työskentelevät yksin tulleiden nuorten kanssa Diakonissalaitoksen YEE-hankkeessa. Jakson juontaa aisapari Annika Nyman-Paajanen sekä Katja Mannerström.
- [Kuuntele podcast Suomen Pakolaisavun verkkosivuilta](#)